

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i.

(ve zkratce ÚSP AV ČR, v. v. i.)

IČ: 68378122

Sídlo: Národní 117/18, 116 00 Praha 1

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření za rok 2010

Stanovisko Dozorčí rady ÚSP AV ČR, v. v. i.:

Dozorčí rada tuto výroční zprávu včetně účetní závěrky a zprávy auditora projednala dne 7.6.2011.

Stanovisko Rady ÚSP AV ČR, v. v. i.:

Rada tuto výroční zprávu včetně účetní závěrky a zprávy auditora projednala dne 26.5.2011 a schválila dne 22.6.2011.

V Praze dne 20. května 2011

I. Informace o složení orgánů veřejné výzkumné instituce a o jejich činnosti či o jejich změnách

a) Složení orgánů pracoviště

Ředitel pracoviště:

JUDr. Jan Bárta, CSc. (pověřen řízením od 2.10.2009,
jmenován ředitelem od 11.6.2010)

Rada pracoviště ve složení:

předsedkyně:

JUDr. Lenka Vostrá (ÚSP AV ČR, v. v. i.)

místopředseda:

JUDr. František Cvrček (ÚSP AV ČR, v. v. i.)

členové:

JUDr. Ján Matejka, Ph.D. (ÚSP AV ČR, v. v. i.),
prof. JUDr. Olga Ovečková, DrSc. (Ústav státu a práva SAV),
JUDr. Lenka Pítrová, CSc. (Úřad vlády ČR)
Prof. JUDr. Jozef Suchoža, DrSc. (Právnická fakulta UPJŠ v Košicích)
JUDr. Michal Šejvl, Ph.D. (ÚSP AV ČR, v. v. i.) .

Dozorčí rada ve složení:

předseda: PhDr. Jiří Beneš (Akademická rada AV ČR)

místopředsedkyně:

PhDr. Jarmila Čermáková (ÚSP AV ČR, v. v. i.)

členové:

doc. JUDr. Zdeňka Gregorová, CSc. (Právnická fakulta MU v Brně),
Ing. Petr Plesnivý (Ministerstvo financí ČR),
RNDr. Jiří Rákosník, CSc. (Akademická rada AV ČR).

b) Změny ve složení orgánů:

V průběhu roku 2010 došlo v orgánech ÚSP AV ČR, v. v. i., k následujícím změnám:

Dne 20. 5. 2010 byl shromážděním výzkumných pracovníků ÚSP AV ČR, v. v. i., na místo interního člena Rady uprázdněné rezignací JUDr. Jaroslava Zachariáše, CSc. k níž došlo dne 26. 10. 2010, zvolen JUDr. Michal Šejvl, Ph.D., výzkumný pracovník oddělení teorie práva ÚSP AV ČR, v. v. i.

Předsedou Dozorčí rady ÚSP AV ČR, v.v.i., byl Akademií věd ČR na místo PhDr. Martina Steinera s účinností od 1.1.2010 jmenován PhDr. Jiří Beneš.

c) Informace o činnosti orgánů:

Ředitel:

Ředitel (resp. po dobu uprázdnění funkce ředitele pracovník pověřený řízením ÚSP AV ČR) vykonával úkoly stanovené zákonem č. 341/2005 Sb., o veřejných výzkumných institucích, v platném znění, dle zde vymezených pravomocí a v souladu s ostatními právními předpisy.

Dále na základě Organizačního řádu ÚSP AV ČR, v. v. i. řídil agendu vypracovávání vědeckých posudků a ediční činnosti ÚSP AV ČR. V polovině roku 2010 koordinoval přípravu písemných materiálů a podkladů k hodnocení činnosti ÚSP AV ČR za období 2005-2009.

Rada ÚSP AV ČR, v. v. i.:

V průběhu roku 2010 konala Rada čtyři řádná (22. 4., 27. 5., 7. 10., a 9. 12.) a dvě mimořádná zasedání (18. 1. a 26. 3.). Zatímco řádná zasedání se zabývala v zásadě obvyklou agendou, jak vyplývá z příslušných právních předpisů (schválení rozpočtu a otázky financování činnosti ÚSP AV ČR, v. v. i., koordinace výzkumné činnosti a vědeckých projektů, přijetí výroční zprávy za předchozí rok, dohled nad expertizní činností a novelizace vnitřních předpisů v. v. i.), důvodem konání mimořádných zasedání byla v prvním případě zejména nutnost projednat závěrečnou zprávu akademické Komise pro kontrolu činnosti ÚSP AV ČR, v. v. i., vydanou dne 30. 12. 2009 a v případě druhém nutnost vyhlásit a provést výběrové řízení na kandidáta na obsazení funkce ředitele ÚSP AV ČR uvolněné rezignací JUDr. Jaroslava Zachariáše, CSc., v roce 2009. Na základě závěrů zvláštní výběrové komise zřízené v souladu s Pravidly o obsazování funkcí ředitelů pracovišť AV ČR tak Rada na svém řádném zasedání dne 27. 5. 2010 navrhla předsedovi AV ČR ke jmenování ředitelem JUDr. Jana Bártu, CSc., výzkumného pracovníka ÚSP AV ČR, v. v. i., pověřeného v té době řízením ÚSP AV ČR, v. v. i. Z dalších zásadních opatření přijímaných Radou během roku 2010 je třeba zmínit přijetí nového Organizačního a Pracovního řádu ÚSP AV ČR, v. v. i. (oba akty přijaty na řádném zasedání ze dne 9. 12. 2010) jako vnitřních předpisů reagujících jak na doporučení ze zprávy Komise pro kontrolu činnosti ÚSP AV ČR, v. v. i., tak na diskuzi o dalších směrech vědecké činnosti vedenou uvnitř ÚSP AV ČR, v. v. i. Rada také opakovaně věnovala pozornost ediční činnosti ÚSP AV ČR, v. v. i., a to zvláště periodickým publikacím (časopis Právník a nově budovaný The Lawyer Quarterly).

Dozorčí rada ÚSP AV ČR, v. v. i.:

V r. 2010 se konala tři řádná zasedání Dozorčí rady ÚSP AV ČR, v. v. i. (dále jen Dozorčí rada), a to dne 21. 1. 2010, 10. 6. 2010 a 16. 12. 2010. Dozorčí rada schválila obvyklé úkony vyplývající ze zákona (zejména projednání rozpočtu ÚSP AV ČR, schválení auditora, schválení účetní závěrky) a současně byla vždy průběžně informována o činnosti a hospodaření ÚSP AV ČR.

II. Informace o změnách zřizovací listiny:

V průběhu roku 2010 nedošlo ve zřizovací listině Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i., k žádným změnám.

III. Hodnocení hlavní činnosti:

Základní směry výzkumné činnosti Ústavu státu a práva AV ČR, v. v. i. (dále jen ÚSP AV ČR) byly i v roce 2010 určeny stávajícím výzkumným záměrem, který nese název „Proces harmonizace práva v rámci Evropské unie a jeho vliv na právní řády členských států v podmínkách informační společnosti“ a je řešen od roku 2005. V širší návaznosti na tento výzkumný záměr se v ÚSP AV ČR v průběhu roku 2010 řešilo 9 projektů (z toho byl jeden nově započatý) podporovaných tuzemskými grantovými agenturami a jeden podporovaný Českým báňským úřadem.

V rámci veřejných soutěží Grantové agentury ČR (dále jen „GA ČR“) byly v roce 2010 podány návrhy na osm grantových projektů, z nichž uspěl jeden standardní grant na téma mezinárodního práva soukromého s počátkem řešení k 1. lednu 2011. Nutno poznamenat, že GA ČR pro celou oblast právní vědy udělila v roce 2010 pouze tři standardní granty.

V roce 2010 byly dokončeny čtyři dlouhodobé projekty, a to na téma právní odpovědnosti v medicíně z pohledu soukromého práva, kodifikace mezinárodního práva soukromého, právněteoretický projekt na téma svobodné vůle a odpovědnosti a zmiňovaný projekt podporovaný ČBÚ.

Jde-li o výzkum prováděný jednotlivými odděleními ÚSP AV ČR, byla situace během roku 2010 následující:

Těžiště výzkumu pracovníků oddělení teorie práva spočívalo především v oborech právní informatiky a lingvistiky, právní filozofie a srovnávací právní vědy ústavního práva. Realizován byl rovněž pravidelný monitoring legislativy ČR v rámci výzkumu teorie legislativy. V oboru právní informatiky publikoval F. Cvrček zásadní monografickou práci s ambicí položit moderní základy tohoto oboru, zatímco T. Sobek monograficky zpracoval vybrané filozofické problémy práva. Na poli právní lingvistiky vrcholí realizace grantového projektu Právnický elektronický slovník za aktivní účasti podstatné části pracovníků oddělení teorie práva. Tento projekt bude ukončen v roce 2011. Nadále probíhají výzkumy kvantitativní a kvalitativní

metodologie v právní vědě zejména v souvislosti s výzkumem legislativy a justice, analyzovány jsou i vybrané historickoprávní otázky.

Výzkumná činnost oddělení veřejného práva se soustředila zejména na oblast mezinárodního práva veřejného (se zvláštním zaměřením na zkoumání problematiky kodifikace mezinárodního práva a konkurující jurisdikce mezinárodních a evropských soudů, odpovědnosti, lidských práv, mezinárodních investic, jakož i některé aspekty mezinárodního humanitárního práva a mezinárodního trestního práva a soudnictví). Pozornost však byla věnována i vývoji práva EU dotčeného Lisabonskou smlouvou. Z monografických výstupů pracovníků oddělení veřejného práva lze na prvním místě zmínit práci „Kontrola dělby pravomocí v EU se zřetelem ke kompetenčním excesům“ (J. Malíř), která navazuje na projekt realizovaný pro MZV před dvěma lety a která téma dále propracovává. Pracovníci oddělení se dále věnovali vývoji evropského systému ochrany lidských práv; zkoumání účinků mezinárodního práva v českém právním řádu; medicínskému právu a bioetice; výzkumu tendencí vývoje veřejné správy a faktorů, které jej ovlivňují; výzkumu teorie legislativy a metod zkvalitňování právních předpisů; výzkumu vývoje místních právních předpisů, výzkumu principů uplatňování kontrolní činnosti ve veřejné správě, řešení střetu zájmů a vypořádávání soukromoprávních nároků v oblasti horního práva, otázkám právní ochrany zvířat a využití nástrojů ochrany základních lidských práv v ochraně životního prostředí.

Pracovníci oddělení soukromého práva systematicky pokračovali ve zkoumání vlivu syntézy rekodifikace soukromého práva a analýze souvisejících soukromoprávních témat. Součástí této analýzy byla především aktuální problematika obchodních korporací (korporačního práva) a vybraných aplikačních aspektů návrhu českého občanského zákoníku. Samotný výzkum se dále zaměřil také na mezinárodní právo soukromé v evropských souvislostech. V rámci procesu rekodifikace soukromého práva pak byla věnována nemalá pozornost také výstavbě a novému pojetí obchodního práva v ČR, jakož i vědeckého zkoumání motivační funkce členů obchodních společností. V tomto ohledu publikoval B. Havel zásadní monografická práce s názvem "Obchodní korporace ve světle proměn", která řeší řadu současných právních a filosofických problémů této vysoce aktuální oblasti práva. Rozvoj nových (interdisciplinárních) oborů byl v oblasti zdravotnického práva a sportovního práva orientován na oblasti imateriální újmy a režimu sportovních asociací v EU, oblast výzkumu problematiky počítačových sítí byla zaměřena na novou problematiku autorského práva.

Pokud jde o celkový charakter výsledků, ÚSP AV ČR, v. v. i., jako výzkumné pracoviště v oblasti společenských věd se zaměřením na vědecký výzkum v oblasti práva a právní informatiky předkládá výsledky své hlavní činnosti především ve formě odborných publikací a statí.

V roce 2010 tak výzkumní pracovníci ÚSP AV ČR publikovali okolo 80 výstupů (monografií, učebnic, sborníků a článků v odborném tisku), které zahrnují původní studie a statí, ale také recenze a informace o aktuálním dění v oblasti právní politiky i odborném životě. V roce 2010 byly v této produkci ve vazbě na výzkum jednotlivých oddělení zastoupeny zejména práce věnované právní informatice, analytické filozofie práva a analytické filozofii morálky, mezinárodnímu smluvnímu právu, právu EU, obchodnímu právu a obchodním korporacím, rekodifikaci soukromého práva,

právním dějinám, ústavnímu právu, zdravotnickému právu, sportovnímu právu, autorskému právu a právu životního prostředí. Mezi hlavními výsledky lze uvést zejména:

1) Cvrček, F.: Právní informatika. Praha: Ústav státu a práva AV ČR; Plzeň: Aleš Čeněk, 2010. 371 s. ISBN 978-80-87439-00-5.

Právní informatika je relativně nový obor s terminologií zcela odlišnou od pojmů typických pro teorii práva, jenž se věnuje informačním aspektům práva. Analyzuje právo na základě speciálně pro tento účel vytvořených databází právních dokumentů. Monografie shrnuje výsledky výzkumů pracovníků ÚSP AV ČR za posledních deset let a zkušenosti s provozem právních informačních systémů při vyhledávání právních informací. Snaží se o založení seriózních vědeckých základů relativně nového přístupu k právu analyzujícího soubory textových dat pomocí exaktních metod.

2) Havel, B.: Obchodní korporace ve světle proměn: Variace na neuzavřené téma správy obchodních korporací. Praha : Auditorium, 2010. 196 s. ISBN 978-80-87284-11-7

Publikace pojednává o aktuálním tématu korporačního práva, a to o obchodních korporacích, především kapitálového typu. Pomyslně je publikace rozdělena do dvou částí. První část je zaměřena filozofičtěji a pokouší se umístit korporační právo do širších souvislostí soukromého práva a jeho metodologie a ukázat tak, že odvětvové chápání práva je neživotné. Druhá část knihy je zaměřena praktičtěji a rozebírá vybrané otázky obchodní korporace a její správy jak ve světle doktríny, tak judikatury. Téma je zpracováno v právních souvislostech, včetně komparativních, současně však bere v úvahu i souvislosti mimoprávní – filozofické, sociologické a ekonomické. Autor se věnuje ekonomickým aspektům existence právnických osob, jejich vnitřní struktury a fungování společností uvnitř i navenek.

3) Sobek, T.: Nemorální právo. Praha: Ústav státu a práva AV ČR; Plzeň: Aleš Čeněk, 2010. 432 s. ISBN 978-80-904024-7-8

Obsahem této poměrně unikátní knihy je především analytická filozofie práva a analytická filozofie morálky (metaetika). Autor se systematicky věnuje logické analýze morálního diskurzu, dále pojmovému vztahu mezi právem a morálkou, a také vztahu svobodné vůle a morální (i právní) odpovědnosti. Přitom se dotýká i souvisejících oborů, např. morální psychologie. Tomáš Sobek se v metaetice hlásí k tzv. morálnímu fikcionalismu, podle kterého má morální diskurz nonkognitivní pragmatiku a kognitivní sémantiku. Ve filozofii práva je stoupencem právního pozitivismu, tedy názoru, že platnost a obsah práva je determinován pouze společenskými fakty. V otázce svobodné vůle se hlásí k tzv. iluzionismu, takže má za to, že svobodná vůle je pouze společensky užitečná iluze.

4) Belling, V. - Malíř, J. - Pítrová, L.: Kontrola dělby pravomocí v EU se zřetelem ke kompetenčním excesům. Praha: Ústav státu a práva AV ČR; Plzeň: Aleš Čeněk, 2010. 200 s. ISBN 978-80-87439-01-2

Monografie se soustřeďuje na procesní mechanismy, jejichž účelem je zajistit dodržování dělby pravomocí mezi EU a jejími členskými státy. Význam těchto mechanismů je v EU naléhavější než v jakékoli jiné mezinárodní organizaci, protože jak rozsah, tak cíle pravomocí svěřených EU jsou širší, než je obvyklé v mezinárodním kontextu, a to s ohledem na integrační povahu EU. V současném

institucionálním systému provádí přezkum toho, zda byly limity výkonu pravomocí stanovené základními smlouvami řádně respektovány, v poslední instanci Soudní dvůr EU. Byly však navrženy i jiné alternativy, které by měly nejen posílit legitimitu této kontroly, ale také její účinnost. Tyto alternativy zahrnují zavedení apriorních posudkových postupů nebo vytvoření nového soudního orgánu pověřeného touto kontrolou. Nicméně jak autoři uzavírají, žádná z těchto alternativ není s to spory o dělbu pravomocí vyloučit nadobro. Rovněž upozorňují, že jakékoli změny v kontrole dělby pravomocí v EU musí brát v úvahu ústavní soudy členských států, které si často nárokují pravomoc prohlásit akty EU, které jdou nad rámec přenositelný podle vnitrostátních ústav, za neúčinné.

5) Pauknerová, M.: Mandatory rules and public policy in international contract law. ERA Forum, 2010, č. 11, s. 29-43. ISSN 1612-3093

Mandatorní pravidla a veřejná politika jsou považovány za důležité instituty v oblasti kolize norem. Jeden s druhým jsou úzce spojeny. Jejich definice, stanovování požadavků na jejich aplikaci, si zasluhují zvláštní pozornost. Pojednání se snaží identifikovat změny zavedené v souvislosti s Římskou dohodou a nedávno přijatým Nařízením Řím I.

Podrobné údaje o publikačních a dalších výstupech výzkumné činnosti pracovníků ÚSP AV ČR, v. v. i., jsou zveřejňovány prostřednictvím informačního systému, jednak v systému Evidence publikační činnosti v AV ČR na webových stránkách Střediska vědeckých informací AV ČR a jednak v Rejstříku výsledků výzkumu (RIV) pod gescí Rady pro výzkum, vývoj a inovace jako poradního orgánu vlády ČR.

Pokud jde o vlastní ediční činnost ÚSP AV ČR, v. v. i., v roce 2010, ve spolupráci s Nakladatelstvím a vydavatelstvím A. Čeněk pokračovalo především vydávání Ediční řady ÚSP AV ČR, v. v. i., ve které bylo v tomto roce publikováno celkem 5 titulů, a to Cvrček, F.: Právní informatika; Belling, V. - Malíř, J. - Pítrová, L.: Kontrola dělby pravomocí v EU se zřetelem ke kompetenčním excesům; Louda, T. - Grospič, J. a kol.: Partnerství veřejného a soukromého sektoru. Právní a ekonomické aspekty; Masopust, Z. - Jermanová, H. (eds.): Dvacet let poté: Právo ve víru metamorfóz; Sobek, T.: Nemorální právo. (K obsahům dotčených publikací viz výše).

Nejvýznamnější periodickou publikaci ÚSP AV ČR nadále představuje časopis Právník, který v roce 2010 vycházel ve 149. ročníku a který je z hlediska stávající politiky hodnocení výsledků vědy a výzkumu klasifikován jako neimpaktovaný recenzovaný časopis. Vzhledem k blížícímu se 150. výročí časopisu pokračovala redakce v práci na rukopisu o historii časopisu.

Kromě publikační činnosti umožňují reflektovat aktuální právní problémy i odborné akce, které ÚSP AV ČR organizuje nebo spoluorganizuje. Z akcí pořádaných v roce 2010 je třeba zmínit zejména mezinárodní konferenci „Metamorfózy práva ve střední Evropě II. Dvacet let poté“ konanou ve dnech 9. - 11. 6. 2010 ve Znojmě; dále diskusní setkání „Parlamentní demokracie versus ústavnost“ konané dne 1.4.2010 v Praze za účasti mj. soudců Ústavního soudu; mezinárodní konferenci „Symbolical Aspects of the Continuity and Discontinuity of State and Law in Central Europe“ konanou ve spolupráci s maďarským právněvědním ústavem dne 21. 9. 2010 v Budapešti; mezinárodní konferenci „Obchodní právo a jeho širší kontexty“ konané ve dnech 26. - 28.10. 2010 ve Štrbském plesu ve spolupráci s Právnickou fakultou UPJŠ v Košicích nebo workshop medicínského práva a diskusní fórum k aktuálním otázkám právní odpovědnosti zdravotnických pracovníků konané dne 5. 11. 2010

v Praze.

Na širší veřejnost jsou zaměřeny aktivity sloužící k popularizaci výsledků právního bádání. Tuto popularizaci ÚSP AV ČR uskutečňuje především formou komentářů k právním aspektům aktuálních politických a dalších událostí (viz monitoring tisku sledovaný AV ČR). ÚSP AV ČR rovněž otevřel své dveře návštěvníkům v rámci akcí konaných v Týdnu vědy a techniky Akademie věd ČR v listopadu 2010.

Veřejnosti nabízí ÚSP AV ČR i přístup k dokumentárním a informačním službám svého Střediska vědeckých informací (SVI), které má status veřejné knihovny a jehož primární funkcí je zabezpečovat infrastrukturu vědeckému výzkumu probíhajícímu na ÚSP AV ČR. Fond knihovny má okolo 40 000 svazků, v roce 2010 činil přírůstek 386 publikací, z toho 204 zahraničních titulů. Průběžně je doplňován nejnovější právníkou literaturou a současně též literaturou ze všech ostatních hraničních oborů jako je politologie, sociologie, filozofie, dějiny států, sociální problematika a samozřejmě také tématy, spojenými s řešením grantových úkolů pracovníků ústavu. Fond knihovny je prostřednictvím systému ALEPH a prostřednictvím Souborného katalogu přístupný všem uživatelům internetu na celostátní i mezinárodní úrovni. Počet absenčních výpůjček v roce 2010 byl 688. Uživatelé knihovny jsou kromě výzkumných pracovníků jsou jimi především studenti právnických fakult a odborná veřejnost, kteří také hojně využívají rešeršní činnost. Součástí střediska je útvar, který se zabývá budováním tří databází, které mají nezastupitelné místo v poskytování specializovaných služeb knihovny – je to především bibliografická databáze českých právnických časopisů CLAN – téměř 28 000 záznamů s přírůstkem 1 433 záznamů v roce 2010, dále systém evidence publikační činnosti pracovníků ústavu ASEP a nově zavedená databáze stanovisek STAN, kde se evidují všechny expertizy, vytvořené pracovníky ÚSP AV ČR.

Připomenout je dále třeba, že na ÚSP AV ČR rovněž působí komise pro vědecký titul "doktor věd" v oboru právní vědy. V roce 2010 komise přijala jednu žádost o zahájení řízení, která však byla po vyhotovení oponentských posudků vzata uchazečem zpět.

V souvislosti s hlavní činností ÚSP AV ČR probíhá dlouhodobě i spolupráce s vysokými školami v ČR i v zahraničí. Smyslem této spolupráce je prezentovat závěry právního výzkumu, který výzkumní pracovníci ÚSP AV ČR provádějí, avšak zejména umožnit kontakty s perspektivními zájemci o právní vědu; tato spolupráce je o to naléhavější, že ústavy AV ČR nejsou podle platné právní úpravy oprávněny samostatně poskytovat postgraduální vzdělávání a udělovat příslušné akademické tituly, což je zbavuje možnosti přímého kontaktu s absolventy vysokých škol a potenciálními novými kolegy. Spolupráce s vysokými školami se uskutečňuje zpravidla na individuální bázi, kdy výzkumní pracovníci vyučují ve vybraných právních kurzech v rámci bakalářských, magisterských a doktorských studijních programů na veřejných i soukromých vysokých školách, podílí se na přípravě konceptů studijních oborů, studijních materiálů, ale také spoluorganizují odborná setkání a konference; to dává mj. možnost rozložit náklady spojené s rozvojem právního bádání. Institucionalizovaný charakter – opírající se o smlouvy o spolupráci – měla v roce 2010 zaprvé spolupráce s Fakultou právníkou ZČU v Plzni, kde byla ke dni 26.4.2010 uzavřena nová dohoda o realizaci společného doktorského studijního programu, a zadruhé na základě rámcové smlouvy o spolupráci z roku 2008 spolupracuje ÚSP AV ČR s Právníkou fakultu UPJŠ v Košicích. Tato spolupráce předpokládá výměnu vědeckých informací mezi oběma stranami,

realizaci společných vědeckých projektů, zejména pořádání vědeckých akcí (viz výše zmíněná konference v Tatrách) a vzájemnou podporu při zvyšování vědecké kvalifikace pracovníků obou institucí; nezahrnuje ale žádná ustanovení o společných studijních programech.

Vedle vysokoškolského sektoru spolupracuje ÚSP AV ČR v souvislosti se svou hlavní činností dlouhodobě i s dalšími veřejnými institucemi, jak pedagogickými a vědeckými, tak s institucemi veřejné moci. V této rovině je třeba zejména zdůraznit, že někteří pracovníci ÚSP AV ČR jsou členy poradních orgánů různých orgánů veřejné moci, kde zprostředkovávají přenos vědeckého zkoumání a výzkumných výsledků jak do českého práva; ÚSP AV ČR se také formou připomínek dlouhodobě podílí na připomínkování výběru rozsudků Nejvyššího soudu ČR určených k publikování.

ÚSP AV ČR rovněž spolupracuje se soukromým sektorem, a to především ve formě expertní činnosti, jejímiž výstupy jsou zejména vědecké posudky a expertízy. Tato spolupráce však není omezena výlučně na soukromý sektor, nýbrž expertní činnost je hojně požadována také orgány veřejné moci (především ministerstvy a jinými ústředními správními orgány), pro jejíž potřeby ÚSP AV ČR nepřímo rozšiřuje spektrum odborných názorů, ze kterých mohou orgány veřejné moci při aplikaci práva vycházet. Expertní činnost má současně nesporný vědecký přínos, obvykle totiž osvětluje zajímavé právní problémy, které často ukazují na obecnější problémy práva v ČR, případně představuje inspiraci pro badatelskou činnost a nezřídka předznamenává další spolupráci na výzkumných (grantových) projektech (viz např. společný projekt s Českým báňským úřadem č. 63-08 - Analýza problematiky „dotčený“ a „ohrožený“ v předpisech českého horního práva a návrh na řešení ve vztahu k povolování hornické činnosti (Kód IS VaV: ABCBU 63-08). V roce 2010 bylo v ÚSP AV ČR vyhotoveno celkem 20 stanovisek. Z rozhodnutí řídicích orgánů ÚSP AV ČR jsou od roku 2010 všechna stanoviska evidována též v elektronické databázi STAN (kam jsou zpětně zanášena i stanoviska vydaná v minulých letech).

Za významnou lze dále označit spolupráci s médii, kde řada pracovníků ÚSP AV ČR poskytuje médiím osobní konzultace a rozhovory k aktuálním právním problémům, případně vystupuje v televizních a rozhlasových pořadech a přispívá do tisku.

Kromě výše uvedených aktivit je třeba doplnit dále i to, že také v roce 2010 poskytoval ÚSP AV ČR zázemí několika učeným společnostem, na jejichž fungování se podílejí výzkumní pracovníci ÚSP AV ČR a mezi které náleží Česká společnost pro mezinárodní právo, Česká společnost pro právo životního prostředí, Český národní komitét Mezinárodní akademie srovnávacího práva a Český národní komitét Mezinárodního sdružení právních věd, Společnost pro právo informačních technologií, apod.. Pracovníci ÚSP AV ČR spolupracují i s vybranými odbornými obecně prospěšnými společnostmi (Společnost pro dopravní právo, Společnost pro pracovní právo atd.).

V roce 2010 byla AV ČR oceněna vědecká činnost hned několika výzkumných pracovníků ÚSP AV ČR. Z rukou předsedy AV ČR obdrželi doc. JUDr. Josef Blahož, CSc., Čestnou oborovou medaili Karla Engliše za zásluhy v sociálních a humanitních vědách, prof. JUDr. Monika Pauknerová, CSc. DSc., Pamětní medaili Jana Patočky a JUDr. Jan Bárta, CSc., Čestnou medaili za zásluhy o AV ČR. JUDr. Jan Malíř, Ph.D.

obdržel Prémii Otty Wichterleho, která je udělována jako významné ocenění práce mladých vědeckých pracovníků Akademie věd ČR.

Zvláštní složku, která je neoddelitelná od hlavní činnosti ÚSP AV ČR, pak představuje mezinárodní spolupráce, jejímž smyslem je zejména konfrontovat poznatky získané výzkumem v domácím právním prostředí se zkušenostmi zahraničních partnerů a podílet se na myšlenkové výměně.

ÚSP AV ČR primárně rozvíjí mezinárodní vědeckou spolupráci v rámci středoevropského prostoru s ústavy pro právní vědy Maďarské, Polské, Ruské a Slovenské akademie věd. Výsledky mezinárodního výzkumu jsou předkládány na společných konferencích, sympoziích a workshopech a publikovány ve sbornících a vědeckých časopisech, zejména v časopisech vydávaných dotčenými institucemi, tedy Gosudarstvo i pravo, Państwo i prawo, Právnik a Právny obzor. V roce 2010 tak konkrétně pokračovalo řešení společného projektu „Reforma Evropské unie po jejím rozšíření. Český a polský pohled“ s Ústavem právních věd Polské akademie věd, projektu „Vliv práva EU na právní řády České republiky a Slovenské republiky“ s Ústavem státu a práva Slovenské akademie věd a projektu „Stát a právo v době globalizace“ s Ústavem právních věd Maďarské akademie věd. Nadále trvá intenzivní spolupráce s Ústavem státu a práva Slovenské akademie věd a s Právnickou fakultou UPJŠ v Košicích. Ad hoc je uskutečňována spolupráce s francouzským Institut international des droits de l'homme (Strasbourg), předním evropským střediskem nauky o ochraně lidských práv v mezinárodním právu, s italským Istituto di teoria e tecniche dell'informazione giuridica CNR (Firence), s polským Wydział Prawa i administracji UMK (Toruň).

Vedle toho pracovníci ÚSP AV ČR jsou v návaznosti na svou badatelskou činnost též členy redakčních rad řady odborných časopisů, např. Právnik, Právní rádce, Acta Universitatis Carolinae, Právní rozhledy-Evropské právo, Právny obzor, EMP, Správní právo, Bulletin advokacie, České právo životního prostředí. Rovněž jsou členy mezinárodních i vnitrostátních vědeckých organizací (vedle výše uvedených českých učených společností též např. International Committee of Comparative Law IAL; Académie internationale de droit comparé; Groupe européen de droit international privé; česká odbočka International Law Association; ILA Committee on International Criminal Court; European Association of Legislation; český národní komitét International Association of Legal Science; International Academy of Comparative Law; International Role of Universities in the Developing Areas).

Závěrem je třeba uvést, že vzhledem k personální obměně vedení ÚSP AV ČR v roce 2009 byla mj. v prvním pololetí 2010 stanovena po široké vnitřní diskusi nová vědní koncepce ÚSP AV ČR a v průběhu roku 2010 přijata některá organizační, pracovní a personální opatření (zejména nový Organizační a Pracovní řád).

IV. Hodnocení další a jiné činnosti:

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i. neprovádí další ani jinou činnost.

V. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce:

Žádné nedostatky nebyly zjištěny.

VI. Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj:*)

ÚSP AV ČR, v. v. i. využil s ohledem na krácení dotace pro následný rok 2011 zákonnou možnost převodu 5% účelových prostředků do FÚUP a stejný postup se předpokládá i v roce následujícím. Výrok auditora byl bez výhrad.

VII. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště:*)

ÚSP AV ČR vstupoval stejně jako ostatní ústavy Akademie věd ČR do roku 2010 oproti roku 2009 s kráceným rozpočtem, který byl ve druhé polovině roku 2010 opatřením vlády ještě dále krácen. V roce 2011 se proto předpokládá stejná výše rozpočtu, jako byly rozpočtové proporce na konci roku 2010.

Vědecká činnost bude pokračovat v souladu s novou vědní koncepcí ÚSP AV ČR.

VIII. Aktivita v oblasti ochrany životního prostředí:*)

Ústav státu a práva, v. v. i. neměl v roce 2010 žádné aktivity v oblasti ochrany životního prostředí.

IX. Aktivita v oblasti pracovněprávních vztahů: *)

Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i. k 31. 12. 2010 zaměstnával celkem 47 zaměstnanců, z toho 34 s vysokoškolským vzděláním. Přepočtený počet zaměstnanců činil 36,37; průměrný výdělek v roce 2010 činil 27 907,- Kč.

V průběhu roku 2010 bylo přijato 7 nových zaměstnanců; pracovní poměr byl skončen se 6 zaměstnanci.

*) Údaje požadované dle § 21 zákona 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

ÚSP AV ČR umožňuje svým zaměstnancům zvyšování kvalifikace účastí na odborných školeních a v externím studiu. Dbá v této souvislosti mj. o prohlubování jazykových znalostí svých zaměstnanců, a to zejména prostřednictvím jazykových kurzů organizovaných na půdě Akademie věd ČR.

X. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím^{)}**

- a) počet podaných žádostí o informace: 0
počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti: 0
- b) počet podaných odvolání proti rozhodnutí: 0
- c) popis podstatných částí každého rozsudku soudu ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle tohoto zákona, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a nákladů na právní zastoupení: žádné soudní řízení neprobíhalo, žádné náklady nevznikly.
- d) výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence: 0.
- e) počet stížností podaných podle § 16a, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení: 0
- f) další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona: 0

razítko

ÚSTAV STÁTU A PRÁVA
AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY, v.v.i.
116 00 Praha 1 - N. Město, Národní 18

podpis ředitele pracoviště AV ČR

Přílohou této výroční zprávy je účetní závěrka a zpráva o jejím auditu.

^{**)} Údaje požadované dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů